

Ett ledarskap inom idrotten kan ses som ett idé- och värderingsstyrt ledarskap där utgångspunkten är den idé som är satt för verksamheten och de värderingar som föreningen står för. Som en grund i en föreningsidé anges oftast vilken eller vilka idrotter man bedriver och ibland även med vilken inriktning.

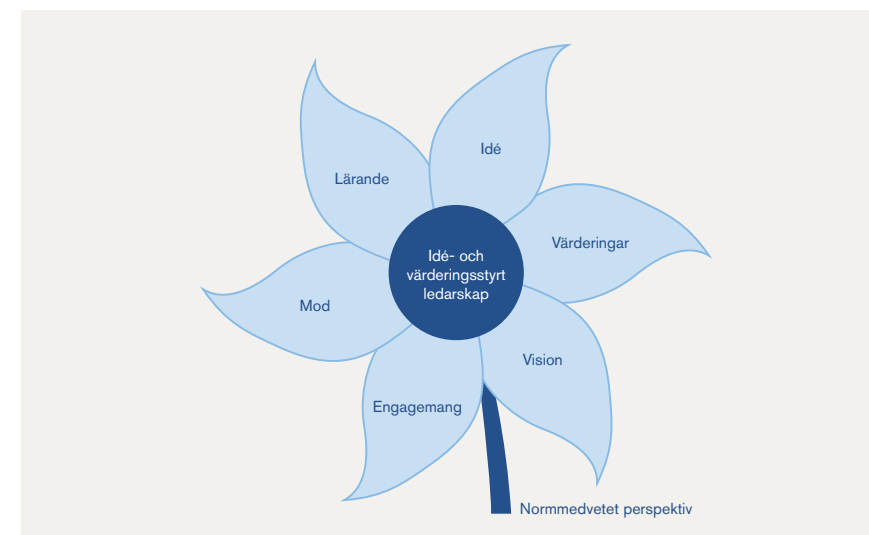
För att kunna utvecklas i ditt ledarskap behöver du avsätta tid till självreflektion, det vill säga försöka identifiera vem du verkligen är, granska och rannsaka dig själv och vad du står för och signalerar, både i ditt sätt att vara och i det du gör. Du behöver fundera på vad du bär med dig "i bagaget" som kan främja eller hämma ditt tränarskap. På din utvecklingsresa behöver du också ibland ha mod att våga granska din omgivning och ifrågasätta invanda mönster, ompröva och finna nya vägar i nära dialog med dina utövare och tränarkollegor.

Författaren Leo Tolstoy ska en gång ha sagt följande: "Alla tänker på att förändra världen, men ingen tänker på att ändra sig själv."

Lärandet bör ses som en central och viktig del i ditt tränaruppdrag. För att bli respekterad och relevant som tränare behöver du utvecklas och förändras, och skapa idrottsmiljöer där utövarna trivs, mår bra och utvecklas. Och för att lyckas med det behöver du fylla på med kunskap och olika perspektiv för att våga pröva och ompröva dina val och handlingar. En idé- och värderingsstyrd tränare vågar utmana sitt tränarskap och inse att misslyckanden är en del av det egna lärandet.

Detta kapitel vill förmedla fördelarna med att som tränare utgå från ett idé- och värderingsstyrt ledarskap.

Ett sätt att illustrera ett idé- och värderingsstyrt ledarskap är i form av en blomma med sex blad där varje blomblad inrymmer ett nyckelord. Själva stjälken till blomman fyller på med näring där de normmedvetna perspektiven tar sig uttryck. När du väl får fatt på dessa perspektiv kan du forma och utveckla ditt tränarskap med avstamp från blommans sex nyckelord: idé, värderingar, vision, engagemang, mod och lärande.

FIGUR 1.1. Blomman med sex nyckelord för ett idé- och värderingsstyrt ledarskap.

Normmedvetet perspektiv

En viktig del i ett idé- och värderingsstyrt ledarskap är att vara medveten om hur normer kan påverka och styra idrotten. Normer är oskrivna regler som de flesta förhåller sig till och som fördelar makt mellan människor. Normer sätter ramar som inkluderar vissa men exkluderar och begränsar möjligheter för andra. Normer finns inte av sig själva – det är vi som bär upp och förhåller oss till dem. Det innebär att vi också kan utmana och förändra dem. Oftast både bryter och följer en människa normer över tid eller i olika rum.

Det normmedvetna perspektivet handlar om att du vågar granska och rannsaka dig själv och din omgivning för att på så sätt identifiera vad som i ord och handling kan upplevas inkluderande eller exkluderande, vilka som är